

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки**, професионално направление **3.8 икономика**, научната специалност **Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли)**.

Автор на дисертационния труд: Бесим Хамди Беслими, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Управление на пътната инфраструктура за постигане на устойчиво развитие на земеделието“.

Рецензент: доцент доктор Георги Петров Георгиев, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите; 3. Социални, стопански и прани науки, професионално направление 3.8 Икономика, научната специалност „Финанси и банки“, определен/а за член на научното жури със заповед № РД-16-908/26.09. 2023 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Избраната тема на дисертационния труд е безспорно актуална и дисертабилна. Опитът на държавите с проспериращ и конкурентен сектор земеделие неминуемо предполага подходяща развита пътна инфраструктура. В почти всички държави от Западните Балкани се наблюдава не достатъчно добре развита и поддържана пътна инфраструктура в селските региони, което ограничава мобилността на стоки, услуги, човешки потоци и както правилно докторанта във въведението на дисертационния труд отбелязва води до ограничаване на икономически растеж, производителността, регионалните инвестиции и резултатите в по-високи цени на селско стопанските продукти. Изследвания на редица автори от последните години стигат до извода, че наличието на качествена транспортна мрежа и логистика оказва пряко влияние върху устойчивото развитие на регионите.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

В дисертационния труд са формулирани основната цел, която пряко кореспондира с темата и вторична свързана с идентифициране значението на определени агроикономически фактори за изграждането на адекватна политика за регионално развитие. В увода на изследователския труд са поставени амбициозния брой от 12 задачи, които в по-голямата си част са изпълнени в последствие в изложението. Обекта в представената дисертация не е прецизно дефиниран, а предмет и ограничения на изследването липсват. Поставената основна хипотеза и три специални хипотези от автора на са прецизно дефинирани, а звучат по скоро като констатации.

Използваната изследователската методология в дисертационния труд не се различава с разнообразие като включва следните традиционни методи: методи за събиране на данни, аналитичен и сравнителен метод на изследване, индуктивен и дедуктивен метод на заключване, метод на класификация, метод на абстракция, конкретизация и обобщение, метод на описание, методология за моделиране на системи и системен подход.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

В структурно отношение представената научна разработка се състои от увод, шест глави, заключение и списък на използвана литература. В това отношение се наблюдава относително добре балансирано изложение с минимални структурни диспропорции. Съдържанието на разработката кореспондира с утвърдената тема на дисертацията и е логически издържано.

Дисертацията е разработена в обем от 205 страници, от които 188 основен текст. Изследването е онагледено с 10 таблици и 7 фигури.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Основните резултати могат да бъдат идентифицирани в три основни направления. Първият основен резултат е свързан с изясняване на характеристиките и спецификите на транспортната инфраструктура. Вторият е по отношение възможностите за устойчиво развитие на съвременното селско стопанство. Третият резултат произтича от анализа на значението на транспортната инфраструктура за развитие на търговията и селско стопанския сектор в Западните Балкани.

Дисертационният труд представлява завършено монографично изследване относно възможностите за управление на пътната инфраструктура за постигане на устойчиво развитие в земеделието. За тази цел докторанта е извършила значителен по обем библиографичен обзор на теоретични и изследователски публикации. Използваните библиографски източници са 231 като 224 са на английски, 4 на македонски и 3 на сръбски език.

Представеният автореферат към дисертацията е в обем от 37 страници и представлява синтезирано изложение на дисертационния труд. Той коректно и логически отразява основните моменти от структурата на дисертационното изложение.

5. Приноси на дисертационния труд.

В края на автореферата докторант Бесим Беслими е приложил справка, в която синтезира резултатите от своята дисертационна разработка до определен брой констатации с характер на научни и научно – приложни приноси. Въз основа на предоставените материали могат да бъдат очертани следните констатации с характер на научни и научно – приложни приноси:

- Изяснена е същността на пътната инфраструктура и земеделието за устойчивото развитие на земеделието като национален отрасъл;
- Анализирана е ролята на пътната инфраструктура за устойчивото

развитие на земеделието в Западните Балкани

Приемам визираните по-горе приноси като достоверни, реални и доказани в дисертационния труд.

6. Критични бележки и въпроси.

В представения дисертационен труд изцяло преобладава описателния стил в изложението и стриктно придържане към първоизточниците. Основен недостатък на разработка е липсата на емпирично изследване, което да докаже или опровергае формулираните в увода хипотези и постигне заложената дисертационна цел и задачи. Преобладаващата част от цитираните данни в изложението са от преди 10-15 години. Същото се отнася и до използваните литературни източници.

Въпроси към докторанта:

- ❖ Какви прецизни количествени методи бихте използвали, за да установите влиянието на транспортната инфраструктура върху селскостопанския сектор?
- ❖ Какви показатели бихте използвали, за да оцените степента на устойчиво развитие на аграрния сектор?

7. Публикувани статии и цитирания.

Депозираните по процедурата за защита са 3 научни публикации на английски език, които са верифицирани в НАЦИД. Те са свързани с темата на представената дисертация и представляват неразделна част от изследователската работа на докторанта в контекста на докторския труд. Те осигуряват нужната публичност на изследователските резултати пред академичната колегия и заинтересованите страни в практиката. Публикациите отговарят на изискванията за самостоятелни и добросъвестни автори научни изследвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото научно жури да гласува положително и присъди на Бесим Хамди Беслими образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Организация и управление“ (селско стопанство и подотрасли).

Дата: 27.11.2023 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:
(доц. д-р Г. Георгиев)

